

Voor een democratie die levert
aan alle Amsterdammers.

Inleiding

Vrijheid en Verbinding

Amsterdam is een stad die altijd in beweging is. Al eeuwen vernieuwen wij ons, gedreven door nieuwsgierigheid, ondernemingszin en vrijheid van denken. Van de grachten en pakhuizen tot de festivals, startups en buurthuizen van nu: Amsterdam ademt creativiteit, diversiteit en ambitie. Ook in de komende raadsperiode 2026 – 2030 moeten we die energie richting geven.

Afgelopen jaar vierden we “Amsterdam 750”. Van de handel over de wereldzeeën tot de hedendaagse creatieve en technologische innovaties: telkens opnieuw weet onze stad zich aan te passen zonder zichzelf te verliezen. Juist dat vermogen om vrijheid te combineren met verbinding maakt Amsterdam uniek. Een wereldstad van 934.526 inwoners, 219 vierkante kilometer, ca. 180 verschillende nationaliteiten, 209.480 bedrijven en organisaties, 50 miljoen jaarlijkse bezoekers, en een gemeenteraad met 45 leden en jaarbegroting van 7,75 miljard.

De groei van Amsterdam zet zich door. De verwachting is dat er tot 2055 ongeveer 170.000 mensen bij komen. De teller staat dan op 1.105.000 inwoners. Deze groei is onvermijdelijk en wenselijk, maar mag nooit betekenen dat de menselijke maat verdwijnt. Wonen, werken en welzijn moet voor iedereen bereikbaar blijven. We staan voor een gezamenlijke opgave om voldoende betaalbare woningen te bouwen, zonder dat de leefkwaliteit onder druk komt te staan. Ruimte moet eerlijk worden verdeeld tussen wonen, werken, groen en ontmoeting. Dat vergt zorgvuldig beleid, duidelijke keuzes en een stadsbestuur dat daadkrachtig én nabij is. Compact in organisatie, open in besluitvorming, transparant en effectief in uitvoering.

Maar Amsterdam is meer dan stenen en beleid. Het is de optelsom van alle inwoners – van bewoners die zich inzetten voor hun straat of buurt, van jongeren die dromen over hun toekomst, van ondernemers die risico's nemen en van ouderen die stabiliteit brengen in een veranderende wereld. Hun gezamenlijke kracht maakt onze stad weerbaar. Daarom moet het nieuwe stadsbestuur ruimte geven aan initiatieven van onderop en actief luisteren naar de samenleving. Dit kan door volksvertegenwoordigers die midden in de wijk, buurt of stad actief zijn en weten wat er speelt. Door te onderwerpen te agenderen, het stadsbestuur te controleren en bewoners en bezoekers in onze stad te representeren. Realisten met een hart!

Daarnaast vraagt de groei van de stad om een scherpe koers richting duurzaamheid en leefbaarheid. We willen een groene, schone en verkeersveilige stad, waar de voetganger, fietser, openbaar vervoer, bewoner en ondernemer het uitgangspunt vormen. Iedere buurt verdient schone lucht, veilige straten en voldoende plekken voor ontmoeting in het groen of aan het water. Cultuur blijft de ziel van Amsterdam. Van wereldklasse tot wijkniveau: kunst, muziek en ontmoeting verbinden mensen en zorgen voor wederzijds begrip. Een stad die ruimte laat voor expressie, blijft jong van geest. Vrijheid, creativiteit en solidariteit vormen het fundament. Ook die unieke balans moeten we de komende tijd bewaken én vernieuwen.

Vrijheid en Verbinding

Een toekomstbestendig Amsterdam begint met toegankelijke en kwalitatieve zorg in de brede zin van het woord: lichamelijk, mentaal en sociaal. Dat betekent dat iedereen, jong en oud, dichtbij huis terecht moet kunnen voor goede zorg, preventie en ondersteuning. Een sterke eerstelijnszorg, betaalbare jeugdhulp, aandacht voor psychische gezondheid en mensgerichte wijkteams vormen samen de ruggengraat van een gezonde stad. Ook onderwijs verdient onze structurele aandacht. Ieder kind moet gelijke kansen krijgen om zich te ontwikkelen, ongeacht afkomst of buurt, zodat talenten worden ontdekt en toekomstperspectief ontstaat.

De Amsterdamse economie moet ruimte blijven bieden aan ondernemerschap, innovatie en talent. Lage lasten voor bewoners en ondernemers creëren lucht om te investeren in werkgelegenheid en vooruitgang. Door samen te werken met kennisinstellingen, culturele organisaties en bedrijven kan onze stad zich ontwikkelen tot een internationale koploper in duurzaamheid, technologie en creativiteit. Identiteit vormgeven en samenleving versterken.

Het vertrouwen in de politiek is zeer laag omdat veel mensen vinden dat de politiek niet in staat is om problemen op te lossen en meer met zichzelf bezig is dan met samenwerking. Belangrijke redenen voor wantrouwen in Amsterdam zijn gebrekkige inspraakmogelijkheden en het gevoel dat de gemeente niet goed luistert, terwijl de gemeenteraad wel maatschappelijk belangrijk is vanwege de lokale democratische besluiten over onze stad. De komende jaren vragen om vertrouwen, effectiviteit en representativiteit in het bestuur. Amsterdammers moeten weten waar hun stad naartoe gaat en daar invloed op kunnen uitoefenen. Macht en tegenmacht en voldoende inspraak zijn cruciaal in het dualisme.

Amsterdam verdient een bestuur met lef en realisme, met een hart voor de mensen die het dragen. Een politiek midden dat verbindt, oplossingen zoekt en durft te handelen. Samen bouwen we aan een stad die groeit met compassie, waar kwaliteit van leven vooropstaat en waar niemand wordt buitengesloten – een Amsterdam met een hart voor de toekomst.

Programmacommissie LCA (Liberaal Collectief Amsterdam)

Amsterdam, Januari 2026

Standpunten

1. Wonen is een recht
2. Individuele vrijheid en inclusiviteit
3. Werkgelegenheid en economische groei
4. Digitale innovatie, startups en deregulering
5. Veiligheid en politie in de stad
6. Cultuur, kunst en evenementen
7. Onderwijs, kansengelijkheid en ontwikkeling
8. Mobiliteit, natuur en milieu, energie en duurzaamheid
9. Herkenbaar, modern en effectief stadsbestuur
10. Gezondheidszorg en jeugd- en ouderenzorg
11. Houdbare lokale lasten en overheidsfinanciën
12. Stad in een Park

1. Wonen is een recht

De Amsterdamse woningmarkt raakt het fundament van de stad en haar inwoners. Achter de cijfers schuilt een intens verhaal van hoop, frustratie en urgentie. Veel Amsterdammers ervaren dagelijks de stress en onzekerheid om een betaalbare en passende woning te vinden. Jongeren starten steeds later aan hun wooncarrière, gezinnen worden bijna uit de stad gedrukt en het gevoel van 'thuiskomen' vervaagt in een markt die draait om wie het meeste kan betalen.

Er worden nog steeds veel te weinig nieuwe woningen in onze stad gebouwd. De jaarlijkse doelstelling van het vorige stadsbestuur van gemiddeld 7.500 woningen wordt niet gehaald terwijl die wel nodig zijn om in de snel toenemende vraag te voorzien met een woningbouwopgave van 117.000 woningen tot 2055. Met name wijken Zuidoost, Amstelveen, IJ-oever, Marktkwartier West en Oostenburg zijn hiervoor in beeld. Strategisch gekozen locaties voor stadsuitbreiding met goede en veilige voorzieningen.

Er is een beperkte beschikbaarheid van bouwlocaties. Amsterdam wil bouwen zonder in te leveren op de leefkwaliteit, wat leidt tot strenge eisen en ontwerp en duurzaamheid. Dit maakt de haalbaarheid vaak complexer. Dit moet soepeler omdat er scherpe keuzen gemaakt moeten worden. Ook kan er flexibeler met eisen op het gebied van hoogbouw worden omgegaan. Nieuwbouw en het stimuleren van transitie naar woonlocaties één van onze hoogste prioriteiten in de komende bestuursperiode. De voorwaarden voor nieuwbouw en transitie moeten aantrekkelijker door minder regelgeving, kostenbeheersing, innovatie en een efficiëntere overheid.

Wij zijn voor een goede afstemming van voldoende sociale- en middelhoge huur- en koopwoningen voor een betere doorstroming en diversiteit in de stad. Tegelijkertijd kunnen bestuurlijke processen door hun complexiteit het overleg tussen belanghebbenden vertragen en dat is ook niet in het belang van de Amsterdammers. Ook woningcorporaties worden nog te vaak gehinderd door allerlei regels, dus zowel de lokale als de landelijke overheid bouwen geen woning maar schept wel condities. Zo kunnen er kortingen op grondprijzen worden gegeven en extra investeringen worden gedaan in de publieke ruimte en de infrastructuur in de omgeving. Verder moet er actief lokaal grondbeleid komen en bepaalde deelnemingen of bezit van de gemeente Amsterdam worden afgebouwd om toepassing mogelijk te maken. Ook hebben expats en studenten onze specifieke aandacht omdat zij een groot deel uitmaken van de Amsterdamse woningmarkt en door de toename van alleenstaanden ook de vraag naar kleinere, compacte woningen net flexibele huurcontracten groeit.

- Meer woningen bouwen, gericht op betaalbare en kleine woningen, met een bouwambitie van 7.500 woningen per jaar in Amsterdam
- Stimuleren van verkoop van voormalige huurwoningen om het aanbod voor starters te vergroten
- Betere regulering en ondersteuning van midden huur om betaalbaarheid te vergroten
- Investeren in duurzaamheid om woonlasten te verlagen en energie labels aantrekkelijk te maken
- Gebiedsgerichte aanpak om schaarste te verminderen en sociale woningbouw uit te breiden
- Versoepelen van regels waar mogelijk zonder kwaliteitsverlies, om bouw- en woonproces te versnellen
- Bestuurlijke boetes bij leegstand en actieve inzet op het faciliteren van tijdelijke bewoning en tijdelijke maatschappelijke projecten
- Meer hoogbouw nabij OV-hubs, gecombineerd met werklocaties, natuur, water en duurzame energie-infrastructuur (NOVEX)
- Stem het percentage sociale huisvesting beter af op de omgeving dan op de beoogde doelstelling. Dus pas maatwerk toe bij een vast percentage per nieuwbouwlocatie en een vast percentage per project vanaf een minimum omvang (m2)
- Actieve grondpolitiek en oprichting van gemeentelijk woonbedrijf om direct betaalbare woningen te bouwen en te beheren
- Scherp toezicht op huurprijsmaximalisatie om grondspeculatie en prijsexplosies op de woningmarkt tegen te gaan
- Versterk geïntegreerde gebiedsontwikkeling met meerdere beleidsdoelen
- Strategische reserve voor toekomstige stadsontwikkeling en veilige en slimme infrastructuur
- Bestuurlijke en organisatorische capaciteit uitbreiden of beheer op afstand stimuleren
- Beperking van OZB-stijgingen en vrijstellingen voor specifieke groepen om de woonlasten betaalbaar te houden
- Betaalbaarheid komt voor duurzaamheid. Ideaal gesproken gaan deze samen, maar er zijn korte, middellange en lange maatregelen nodig
- Organiseer meer inspraak van bewoners bij het woonbeleid en wijkontwikkeling
- Onderhoud de samenwerking tussen de gemeente en andere partijen in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) om gezamenlijke woonambities te realiseren, inclusief prioritering sociale en betaalbare woningen
- Pilotprojecten met betaalbare huizen voor maatschappelijke beroepsgroepen

2. Individuele vrijheid en inclusiviteit

De afgelopen vier jaar is in Amsterdam stevig ingezet op inclusiebeleid, antidiscriminatie en het agenderen van institutioneel racisme, onder meer rond Ketu Ketu, debat over straatnamen en excuses voor het slavernijverleden. Tegelijk ervaren veel Amsterdammers dat beleid vaak symboolpolitiek wordt, met veel programma's en campagnes maar beperkte zichtbare verandering in dagelijkse kansen op werk, wonen en veiligheid. LCA wil hier een draai in maken: minder beleidsretoriek, meer zichtbare resultaten in wijken, op de arbeidsmarkt en in publieke diensten.

Individuele vrijheid staat in Amsterdam onder druk vanuit verschillende kanten. Aan de ene kant ervaren minderheden nog steeds discriminatie en uitsluiting; aan de andere kant voelen anderen dat morele of identiteitsdiscussies snel veroordelend zijn, waardoor polarisatie toeneemt. De gemeente heeft in deze context een dubbele taak: vrijheid beschermen én gelijke kansen waarmaken. LCA kiest daarbij nadrukkelijk voor een lijn waarin de overheid neutraliteit en rechtsgelijkheid bewaakt (bijvoorbeeld via neutrale boa-kleding en duidelijke regels rond gezicht bedekkende kleding in overheidsgebouwen), maar tegelijk actief discriminatie en racisme bestrijdt.

In de komende bestuursperiode wordt de stad nog diverser en internationaler. De vraag wordt dan hoe je vrijheid, inclusiviteit en innovatie combineert zonder steeds meer regels te stapelen. LCA ziet de kern in drie punten: een coördinator tegen discriminatie en racisme als knooppunt tussen beleid, toezicht en samenleving; sterk, maar beperkt en doelgericht gemeentelijk beleid; en veel ruimte voor initiatieven van onderop: bedrijven, onderwijs, maatschappelijke organisaties die inclusief willen zijn.

- Instellen van een onafhankelijk coördinator tegen discriminatie en racisme, die beleid van gemeente, onderwijs, werkgevers en instellingen verbindt. Jaarlijks rapporteert over discriminatiecijfers en resultaten. Een duidelijke route biedt voor melding en opvolging
- Vrijheid is pas echt vrijheid als deze voor iedereen geldt, ongeacht afkomst, identiteit of overtuiging
- De overheid is neutraal en waarborgt gelijke behandeling, maar dringt zich niet diep in de levensstijl van mensen; ze stelt kaders en beschermt rechten.
- Inclusiviteit is geen aparte "sector", maar een rode draad: in onderwijs, arbeidsmarkt, zorg, veiligheid en cultuur
- Ontwikkel één integraal programma "Vrijheid en Gelijke Kansen", waarin je coördinator, antidiscriminatie-aanpak, onderwijs, arbeidsmarkt en zorg met elkaar verbindt, in plaats van losse projecten
- Zorg dat alle gemeentelijke diensten en aanbestedingen antidiscriminatie en toegankelijkheid expliciet meenemen, maar zonder quota op afkomst of identiteit: kwaliteit, gelijke kansen en open selectie staan centraal

• 3. Werkgelegenheid en economische groei

Amsterdam heeft de afgelopen jaren een sterke economie gehad, met groei in toerisme, creatieve sector, technologie en kennisintensieve diensten. Tegelijk staan ondernemers onder druk door stijgende lasten (OZB, toeristenbelasting, parkeertarieven), strenger vergunningenbeleid en onzekerheid over de bereikbaarheid van de stad. Voor veel MKB-ondernemers voelt het regelklimaat als rem op vernieuwing in plaats van als ondersteuning.

De coronaperiode en daarna hoge inflatie en loonkosten hebben kwetsbare sectoren geraakt, terwijl grote internationale spelers relatief makkelijk meegroeien. De komende bestuursperiode draait daarom niet alleen om groei, maar om houdbare, brede groei: ruimte voor zelfstandigen en MKB, innovatie, en een aantrekkelijk vestigingsklimaat dat niet alleen toerisme, maar ook kennis, maakindustrie en digitale diensten aantrekt. LCA legt de nadruk op minder regels, lagere structurele lasten en slimme investeringen in infrastructuur en kennis.

LCA kiest hier consequent voor ondernemerschap en een robuuste lokale economie: geen verdere verhoging van toeristenbelasting, geen extra gemeentelijke bemoeienis zoals het opkopen van winkelpanden, en een gerichte inzet van publieke middelen voor infrastructuur, onderwijs en innovatie. De gemeente moet niet concurreren met ondernemers, maar condities scheppen waarin bedrijven kunnen groeien en banen kunnen creëren.

- OZB moet omlaag om ruimte te geven voor investeren en ondernemen; gemeente moet efficiënter werken in plaats van lastenverhoging
- Oneens met hogere toeristenbelasting; kies voor spreiding en kwaliteitsverbetering, niet voor het weggagen van bezoekers
- Gemeente moet in principe geen winkelpanden opkopen; minder regels en lagere lasten zijn effectiever voor een bruisend centrum
- Verkoop van gemeentelijke aandelen in Schiphol om middelen vrij te maken voor lokale prioriteiten als wonen, zorg, onderwijs en innovatie
- Verlaging van OZB voor bewoners én ondernemers, in ruil voor een strak efficiency-programma binnen de gemeentelijke organisatie
- Geen verhoging van toeristenbelasting; stabiliteit zodat ondernemers durven investeren
- Stoppen met opkopen van winkelpanden in het centrum, tenzij er sprake is van acute noodzaak (bijvoorbeeld voor publieke voorzieningen)
- Verkoop van niet-strategisch vastgoed en afbouw van bepaalde deelnemingen (zoals Schiphol-aandelen) om middelen vrij te maken voor lokale investeringen.
- Vereenvoudiging van vergunningen (evenementen, terrassen, kleine verbouwingen).
- Eén digitaal loket waar ondernemers snel duidelijkheid krijgen over regels en termijnen
- Experimenten met 'regelluwe zones' in geselecteerde gebieden, vooral voor startups en creatieve bedrijvigheid

- Gericht beleid om innovatieve sectoren (duurzame technologie, health-tech, creatieve industrie) aan de stad te binden met goede werk- en vestigingslocaties.
- Koppeling tussen grote bedrijven, kennisinstellingen en MKB via innovatieprogramma's
- Investeren in Nederlandse les voor arbeidsmigranten en expats, zodat zij sneller meedoen en doorstromen op de arbeidsmarkt, en niet in uitkeringsafhankelijkheid terechtkomen.
- Gerichte citymarketing gericht op hoogwaardige bezoekers (congressen, culturele bezoekers, zakelijke reizen) zonder massale campagnes om extra toeristen te trekken
- Spreiding van toerisme naar andere stadsdelen en de regio, gekoppeld aan investeringen in OV en lokale voorzieningen

• 3. Digitale innovatie, startups en deregulering

Amsterdam is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een belangrijke Europese hub voor startups, scale-ups en digitale innovatie, met sterke clusters rond AI, fintech, creatieve industrie en data-gedreven bedrijven. Tegelijk ervaren ondernemers dat gemeentelijke regelgeving, trage besluitvorming en complexe procedures de groei en experimenten afremmen. Voor een stad die internationaal wil concurreren, is een snelle en wendbare overheid cruciaal. De afgelopen periode is veel aandacht gegaan naar regulering van platforms, dataveiligheid en privacy, maar minder naar het actief faciliteren van experimenten, living labs en publiek-private innovatieprogramma's. LCA ziet juist in deregulering en slimme digitale toepassingen een mogelijkheid om de kwaliteit van uitvoering te verhogen: minder papieren regels, meer transparante digitale processen, data-gestuurd monitoring van resultaten. De komende bestuursperiode staat in het teken van drie bewegingen: digitalisering van gemeentelijke diensten en besluitvorming, een sterk ecosysteem voor startups en scaleups, en een cultuur van vertrouwen waarbij de gemeente niet alles wil dichtregelen, maar kaders stelt en ruimte laat. Dat past bij LCA's algemene speerpunt: meer nadruk op uitvoering en minder op beleidsproductie.

- Meerjarige City Host partnerschap voor AI-events zoals de World Summit AI in Amsterdam met duidelijke KPI's (banen, spin-off-events, startups, matches met stedelijke challenges). Verbreed dit evenement naar "Amsterdam AI Week" waarin ook buurthuizen, scholen, MKB, zorgeninstellingen en corporaties worden betrokken via side-events verspreid door de stad
- Gebruik de bestaande "Amsterdam Vision on AI" en de AI-agenda 2025 als inhoudelijk kader en vraag het veld te spiegelen aan de Amsterdamse Responsible-AI uitgangspunten (mensgericht, eerlijk, veilig en toegankelijk)
- Richt een publiek-privaat "AI for Amsterdam" platform in (gemeente, universiteiten, HvA, AMS Insitiute, bedrijfsleven en maatschappelijke partners voor jaarlijkse projecten en resultaten delen tijdens World Summit AI.
- Invoeren van 'innovatiezones' waar startups, sociale ondernemingen en kennisinstellingen met versoepelde regels kunnen experimenteren (bijvoorbeeld rond mobiliteit, energie, stedelijke logistiek)

- Digitaal sandbox-regime voor bedrijven die met nieuwe technologieën werken, met duidelijke, beperkte kaders in plaats van generieke verboden
- Versneld digitaliseren van vergunningen, subsidies en meldingen met duidelijke termijnen en realtime status-informatie
- Integratie van informatie over regelgeving, financieringsmogelijkheden en beschikbare bedrijfsruimte
- Een account-manager-model voor snelgroeiende startups en scaleups die strategisch zijn voor de stad
- Samenwerking met onderwijsinstellingen voor meer tech-opleidingen en omscholingstrajecten voor inwoners
- Speciale programma's voor jongeren in wijken met minder kansen en ouderen gericht op basiskennis, programmeren, data-analyse en digitale creativiteit.
- Systematische 'regelschouw' per beleidsdomein, met als doel jaarlijks een pakket overbodige of verouderde bepalingen te schrappen
- Nadruk op output-normen (veiligheid, leefbaarheid, privacy) in plaats van gedetailleerde procesvoorschriften
- Inzet van data om beter te handhaven op afval, illegale verhuur en overlast, in plaats van generieke, zware maatregelen
- Slimme sensoren, verlichting en monitoring om de buitenruimte beter te beheren en schoon te houden, gekoppeld aan stevige privacy-waarborgen

• 5. Veiligheid en politie in de stad

De afgelopen jaren is veiligheid in Amsterdam breder gaan betekenen dan alleen criminaliteit: zware ondermijning, drugsgeweld en wapengebruik staan naast verloedering, afvaloverlast, hinder in de openbare ruimte en subjectief onveiligheidsgevoel. Tegelijk is de politiecapaciteit beperkt en zijn veel inwoners kritisch op zowel te harde als te zachte aanpak. Boa's hebben een grotere rol gekregen in toezicht op straat, maar de inzet is nog niet overal even effectief.

LCA ziet dat Amsterdammers enerzijds vrijheid en levendigheid waarderen (horeca, evenementen, nachtleven, coffeeshops), maar anderzijds schoon, veilig en voorspelbaar bestuur verlangen. De partij verzet zich tegen symboolmaatregelen zoals extra inzet van agenten in burger voor schelden en sissen, omdat dit politiecapaciteit versnipperd en wantrouwen kan vergroten. In plaats daarvan moet focus liggen op zware criminaliteit en serieuze overlast, met boa's die voldoende middelen hebben om op straat effectief te zijn.

De komende bestuursperiode zal de druk op wijken en centrum toenemen door bevolkingsgroei, toerisme en economische activiteit. Veiligheidsbeleid moet daarom beter prioriteren: minder bureaucratische regels, meer zichtbare aanwezigheid, slimme technologie (bijvoorbeeld camera's waar veel grofvuil wordt gedumpt) en duidelijke grenzen aan wat in de openbare ruimte kan.

Versterk de basis op straat

- Extra boa's gericht op veiligheid en leefbaarheid in wijken, met duidelijke prioriteiten (zwerfvuil, overlast, intimidatie, kleine criminaliteit).
- Heldere taakverdeling tussen politie en boa's, zodat politie zich concentreert op zware criminaliteit en boa's op dagelijkse leefbaarheid.

Geef boa's de middelen en training voor proportioneel optreden

- Invoering van wapenstok en pepperspray alleen met intensieve opleiding, scenario-training en duidelijke protocollen.
- Structurele reflectie en verantwoording (rapportage, klachtenprocedure) om vertrouwen van inwoners te behouden.

Slimme inzet van technologie en data

- Cameratoezicht bij plekken met structurele dumpingen van grofvuil, gekoppeld aan snelle opruimteams en gerichte handhaving.
- Gebruik van data (meldingen, wijkprofielen) om handavingsinzet en schoonmaakfrequentie te sturen.

Realistische prioritering van capaciteit

- Doelmatige inzet van beperkte middelen, dus focus op High-impact delicten zoals geweld, overvallen, straatroof en woninginbraak.
- Geen uitbreiding van agenten in burger voor kleinere verbale overtredingen, maar wel strenge aanpak bij bedreiging, haatdelicten en fysieke agressie.
- Heldere communicatie naar bewoners over wat wel en niet wordt aangepakt, om verwachtingen te managen

Veilig nachtleven en gereguleerde softdrugs

- Behoud gereguleerde coffeeshops voor buitenlanders om straathandel te beperken, gecombineerd met strenge controle op leeftijd, overlast en criminele inmenging.
- In overleg met ondernemers afspraken over openingstijden, toezicht en spreiding van nachtleven, zodat levendigheid en leefbaarheid in balans blijven.

6. Cultuur, kunst en evenementen

Cultuur en evenementen zijn cruciaal voor de identiteit en aantrekkingskracht van Amsterdam, van de grote instellingen tot wijktheaters, festivals en lokale initiatieven. De afgelopen jaren stonden culturele instellingen onder druk door corona-nasleep, stijgende kosten en discussies over inclusiviteit en representatie. Tegelijk wordt de druk op de openbare ruimte groter: parken en pleinen moeten zowel rust, groen als evenementen dragen.

LCA ziet cultuur als basisvoorziening voor een vrije, creatieve stad, maar wil af van identiteit benadering en symboolpolitiek. Subsidie moet gaan naar kwaliteit, innovatie en publiekswaarde, niet naar herkomst van makers. De partij wil dat voorzieningen als Artis en Theater De Meervaart toegankelijk blijven, juist voor lagere en middeninkomens, en ziet evenementen in parken als belangrijk voor ontmoeting en levendigheid, mits goed gepland.

De komende periode draait om het toekomstbestendig maken van de culturele infrastructuur: investeringen waar nodig, scherpere keuzes door schaarste, en samenwerking met private partners om publieke middelen efficiënt in te zetten.

- Structurele steun voor kerninstellingen zoals Artis en De Meervaart, gekoppeld aan toegankelijkheid (tarieven, educatieve programma's, wijkgericht aanbod).
- Meerjarige afspraken met instellingen over inclusiviteit, publieksverbreding en samenwerking met scholen en wijken
- Subsidiecriteria richten op artistieke kwaliteit, innovatie, publieksbereik en maatschappelijke waarde, niet op etnische of culturele achtergrond van makers.
- Eenvoudiger, minder bureaucratische aanvraagprocedures, met duidelijke feedback aan aanvragers
- Geen generieke beperking van evenementen in parken, maar gebiedsgerichte plannen met maxima per locatie en periode, rekening houdend met natuur, omwonenden en bereikbaarheid
- Duidelijke afspraken over schoonmaak, geluid en teruggeven van het park in goede staat
- Geen blanco "veel meer geld", maar gerichte investeringen via publiek-private samenwerking in sportparken, verenigingen en grote evenementen.
- Topsportevenementen koppelen aan breedtesport, vrijwilligerswerk en lokale economie, zodat meer Amsterdammers meedoen
- Behoud van pluriforme, onafhankelijke lokale media als voorwaarde voor een gezonde lokale democratie
- Stimuleren van wijkgerichte projecten (muziek, theater, festivals) die mensen uit verschillende bubbels bij elkaar brengen

• 7. Onderwijs, kansengelijkheid & ontwikkeling

Amsterdamse scholen kampen met groeiende klassen, lerarentekorten en ongelijke kansen: kinderen uit lagere inkomensgroepen scoren lager, terwijl excellente leerlingen vaak niet genoeg worden uitgedaagd. Buurten als Bijlmer en Osdorp voelen de pijn van overvolle klassen en taalbarrières, terwijl dure expat-scholen de segregatie versterken. Pluspunt is de creatieve vibe met innovatieve scholen, maar bureaucratie remt dit af.

Onderwijs moet vrijheid en talentontwikkeling prioriteren: minder regels voor leraren, meer focus op basisvaardigheden en individuele groei, zodat elk kind ongeacht afkomst doorschuift naar succes. Dit herstelt verdienvermogen door betere skills voor innovatiebanen. Inclusiviteit betekent voor LCA gelijke startkansen zonder quota, met deregulering voor flexibele schooltijden en parental choice.

- Versterk basisvaardigheden (taal, rekenen) met verplichte minimumnormen en bonussen voor scholen die deze halen
- Introduceer 'vrije schoolbudgetten' zodat ouders en leraren zelf kiezen voor methodes, tutors of extra uren
- Bouw 10.000 nieuwe schoolplekken in groeiwijken zoals Amstelveen, prioriteer betaalbare kinderopvang naast scholen
- Schrap administratieve lasten met één digitaal platform voor rapportage, bespaar leraren 20% tijd
- Stimuleer excellentieprogramma's voor topstudenten met partnerships bij startups en universiteiten (UvA, HvA)
- Verplicht Nederlands vanaf groep 1, met gratis taalcursussen voor nieuwkomers en ouders
- Maak schoolkeuze vrijer: geen loting bij overvolle scholen, maar match op basis van voorkeur en afstand
- Integreer ondernemerschapsonderwijs vanaf groep 6: gastlessen van lokale MKB'ers over innovatie en vrijheid
- Investeer in mentale gezondheid met schoolpsychologen in elke 5 scholen, focus op preventie zonder stigmatisering
- Koppel subsidies aan prestaties: meer geld voor scholen met hoge uitstroom naar HBO/WO
- Organiseer wijkpanels met ouders voor input op schoolplannen, versterk lokale democratie
- Bouw hybride campussen met werk-leren-ruimte voor jongeren 16-24, link aan banen in AI en groen

• 8. Mobiliteit, natuur en milieu, energie en duurzaamheid

Amsterdamse mobiliteit knelt: files, overvolle trams en fietspaden vol scooters maken dagelijks leven stressvol, terwijl natuur afneemt door bebouwing. Groen is pluspunt (Vondelpark), maar parken verzuren door events en hondenpoep; energieprijzen bijten in portemonnees. Klimaatdoelen stranden in bureaucratie.

LCA kiest voor slimme mobiliteit en groen zonder dwang: prioriteer voetganger/fiets/OV, dereguleer laadpalen en stimuleer private innovatie in energie. Betaalbaar wonen vraagt groene bufferzones; vrijheid betekent keuze in vervoer, inclusiviteit veilige routes voor alle leeftijden. Herstel verdienvermogen met schone tech-jobs.

- Bouw 50 km nieuwe fietspaden en veilige OV-hubs bij stations, prioriteer Noord en Zuidoost
- Versoepel regels voor e-bikes en deelfietsen, maar ban scooters van fietspaden met boetes
- Plant 100.000 nieuwe bomen in wijken, creëer 'groene ringen' rond nieuwbouw voor leefbaarheid
- Subsidieer zonnepanelen op huurwoningen met 50% korting, koppel aan betaalbare energiecontracten
- Introduceer 'groene deregulering': snelloket voor laadpalen bij elk nieuw gebouw.
- Optimaliseer OV met data-apps voor realtime info, beloon frequent gebruik met korting
- Maak parken evenementvrij op rustdagen, met buurtinspraak over kalender
- Bouw 'stadsparken 2.0' met sport, wifi en laadpunten, focus op inclusieve toegang
- Verplicht zero-emissie bouw voor nieuwe wijken, maar flexibel voor renovatie
- Energiecoöps met ondernemers: lokale windmolens op industrieterreinen voor goedkope stroom
- Schrap papierwerk voor duurzame innovaties zoals waterstofbussen
- Monitor luchtkwaliteit real-time via apps, koppel aan acties tegen vervuiling
- Groenfondsen voor MKB: leningen voor isolatie, link aan banen voor Amsterdammers

• 9. Herkenbaar, modern en effectief stadsbestuur

Veel Amsterdammers wantrouwen het bestuur: trage besluiten, torenhoge bureaucratie en gebrek aan inspraak maken beleid onherkenbaar. Pluspunt: digitale stappen als meldingenapp, maar uitvoering hapert door 7,75 miljard begroting vol versnippering.

Effectief bestuur herstelt vertrouwen: compacte organisatie, transparantie en burgerinitiatieven eerst. Vrijheid in besluitvorming, inclusiviteit via gemeente- en stadsdeelraad, deregulering voor snelheid. Dit boost verdienvermogen door efficiëntie.

- Reduceer ambtenarenapparaat met 20% via digitalisering, herinvesteer in wijken
- Introduceer 'burgerbegroting': 5% van budget per wijk naar directe stemmen
- Één digitaal portaal voor alle diensten, met AI-chat voor snelle antwoorden
- Verplicht jaarlijkse 'bestuursrapport' met KPI's: succes/falen per project
- Stadsdeelraad met vetorecht op kleine plannen, versterk lokale vrijheid
- Schrap overbodige regels via 'regelschouw' jaarlijks, doel 30% minder bureaucratie
- Maak raadsvergaderingen live/streaming met chat-inspraak
- Beloon ambtenaren op resultaten, niet aanwezigheid
- Fusie diensten: één loket voor wonen/werk/onderwijs per buurt
- Transparante aanbestedingen online, voorkom vriendjespolitiek
- Pilot 'directe democratie-app' voor referenda over grote projecten
- Jaarlijkse burgerpeilingen, pas beleid aan op top-3 issues
- Open data over financiën, apps voor burgers om te analyseren
- Herkenbaar bestuur: raadsleden maandelijks in wijken als onderdeel van full time betrekking

• 10. Gezondheidszorg, jeugd- en ouderenzorg

Amsterdamse zorg kraakt: wachtlijsten voor jeugdhulp, mentale crisis onder jongeren en eenzame ouderen in krappe flats. Pluspunt: topziekenhuizen, maar toegang oneerlijk door bureaucratie en hoge kosten. Zorg moet nabij en vrij: eerstelijns focus, preventie via apps en minder regels voor praktijken. Inclusief voor alle leeftijden, betaalbaar door innovatie; herstel verdienvermogen met gezonde workforce.

- Bouw 20 nieuwe huisartsenposten in groeiwijken, 24/7 open
- Gratis mentale check-ups jaarlijks voor 18-48 jarigen via apps
- Verkort jeugdhulp wachtlijsten met 50% via wijkteams en bonussen
- Stimuleer mantelzorg en respijtzorg
- Dereguleer apotheken voor snellere service
- Ouderenwoningen met zorg aan huis, prioriteer betaalbare opties
- Preventieprogramma's: sportsubsidies gekoppeld aan huisartsadvies
- AI-screening voor vroege dementie, privacy gewaarborgd
- Jeugdgezondheidscheck op school, focus vrijheid en veerkracht
- Inclusieve dagbesteding voor ouderen/jongeren mix
- Partnerschap met startups voor telehealth in Amsterdam

11. Houdbare lokale lasten en overheidsfinanciën

Lokale lasten exploderen: OZB en toeristenbelasting drukken starters en ondernemers weg, terwijl tekorten groeien. Pluspunt: sterke economie, maar wanbeheer lekt geld.

Houdbare financiën via efficiency en groei: geen verhogingen, deregulering voor banen. Vrijheid in uitgaven, inclusieve lastenverlichting voor middeninkomens.

- Verlaag de OZB de komende 4 jaar, voor het MKB met 20%
- Geen toeristenbelasting omhoog, opbrengsten investeren in wonen, ondernemen, OV, leefbaarheid en veiligheid
- Verkoop niet-essentieel vastgoed voor 1 miljard
- Efficiency-taskforce: 15% besparing op ambtenarij
- Stop onnodige subsidies, heralloceer naar het bevorderen van betaalbare woningen
- Lokale energiecoöps voor lastenverlaging
- MRA-samenwerking voor kostenbesparing
- Pilot negatieve inkomstenbelasting voor minima
- Groeibonussen: belastingkorting bij nieuwe banen
- Schuldreductie en investeringen in wonen en zorg via verkoop Schiphol-aandelen
- Financieel referendum op hele grote uitgaven

• 12. Stad in een park

Amsterdamse parken zijn oases, maar overbelast: vuil, te vol met events en honden, terwijl groen schaars wordt door bouwwoede. Pluspunt: uniek water-groen, maar inclusiviteit faalt door ongelijke toegang.

Stad in Park maakt groen prioriteit: uitbreiden zonder dwang, vrijheid voor recreatie, inclusieve plekken voor alle. Herstel leefbaarheid met innovatieve parken die verdienvermogen boosten via eco-toerisme.

- Verdubbel groenoppervlak met 50 nieuwe parken in wijken
- Plant eetbare tuinen voor voedselzekerheid
- Inclusieve speelplekken voor gehandicapten/kleuters
- Dereguleer picknicks/BBQs met zones
- Groene corridors verbinden stad met regio
- Sensoren voor schoonmaak op gebruik
- Partnerschap met Artis voor wilde natuur
- Groenbanen: 1.000 jobs in onderhoud/innovatie
- Nachtverlichting veilig, zonder lichtvervuiling
- Buurtcoöps beheren parken met subsidie
- Klimaatbuffers: bomen tegen hitte/overstroming